

KESKKONNAAMET

Aivi Heinleht
Lääne-Nigula Vallavalitsus
aivi.heinleht@laanenigula.ee

Teie 09.11.2022

Meie 28.11.2022 nr 7-9/22/22086-2

**Laevavraki teisaldamisest Peraküla rannast
(Nõva-Osmussaare hoiuala, Nõva
looduskaitseala)**

Austatud Aivi Heinleht

Pöördusite Keskkonnaameti poole seoses kodaniku sooviga teisaldada Lääne-Nigula vallas Peraküla külas Nõva metskond 2 kinnistuga¹ piirneval merealal seisev laevavrakk. Laevavrakk, mis jääb ca 120 m kaugusele rannajoonest, soovitakse osade kaupa merest välja tuua. Eemaldatud laevaosad tõmmatakse kaldale roomiktraktoriga TDT-55 ning transporditakse kopplaaduriga kruusateeni. Tööde teostamiseks kasutatakse ka kahte maasturit, millega transporditakse paat ja vajalikke abivahendeid tõmbamiseks, samuti tuukrivarustust.

Laevavraki asukoht jääb Nõva-Osmussaare hoiualale², mille kaitse-eesmärk on loodusdirektiivi³ I lisas nimetatud elupaigatüüpide ja II lisas nimetatud liikide ning linnudirektiivi⁴ I lisas nimetatud liikide ning I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse.

Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi⁵.

Laevavraki asukohas ja selle teisaldamise trassil meres on registreeritud mereelupaigatüübi veealused liivamadalad (Natura kood 1110) esinemisala. Elupaigatüüp veealused liivamadalad hõlmab veealuseid leetseljakuid – lainete kuhjatud madalaid pikliku kuju ning ebasümmeetrilise läbilõikega liivavalle. Eestis käsitletakse selles tähenduses eeskätt liivase põhjaga madalmerd kuni taimestiku alumise levikupiirini. Sellest elupaigast on oluliselt sõltuvad paljud taimed, selgrootud, kalad ja veelinnud (aulid, vaerad, merivardid, sõtkad, kaurid jt). Elupaigatüüpi kahjustab kaevandamine, sadamate ja laevateede süvendamine, kaadamine, tuuleparkide rajamine.

¹ Katastritunnus 53101:001:0591

² EELIS kood KLO2000166, Vabariigi Valitsuse 28.02.2006 määrus nr 59 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne maakonnas“

³ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta

⁵ Looduskaitse seadus § 32 lg 2

Arvestades, et laevavrakk tükeldatakse kohapeal ja tõmmatakse kaldale osade kaupa, on tegemist lühiajalise ajutise häiringuga, mille mõju on võrreldav looduslike protsessidega (jää või kivide liikumine meres) ning kavandatud tegevus ei avalda tõenäoliselt mõju Nõva-Osmussaare hoiualale ja selle kaitse-eesmärgiks oleva mereelupaigatüübi pindalale, kvaliteedile või elustikule.

Lähtudes eeltoodust puuduvad Keskkonnaametil vastuväited Peraküla rannas asuva laevavraki maismaale teisaldamisele.

Asukoht, kuhu soovitakse laevavraki osad tõmmata, jääb Nõva looduskaitseala⁶ Peraküla sihtkaitsevööndisse, mille kaitse-eesmärk on koosluste looduslikkuse taastamine ja looduslikule arengule jätmine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

Nõva looduskaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel ning jalgrattaga sõitmine ka radadel. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, Põõsaspea sihtkaitsevööndis liinirajatiste hooldustöödel ja kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning riigikaitsealasel eesmärgil Liivase piiranguvööndis⁷.

Keskkonnaameti hinnangul ei ole kõnealuse laevavraki teisaldamise puhul tegemist sellise tegevusega, mida saaks käsitleda järelevalve- ja päästetöö või kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusena. Tegemist ei ole kaitse-eeskirja §-s 10 nimetatud lubatud töö teostamiseks vajaliku sõitmisega väljaspool teid. Ka Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava⁸ kohaselt on kaitsealal rohkesti pinnasteid ja selliseid sihte, kus metsapõlengute leviku takistamiseks (tuletõketeks) on tehtud kvartalisihtide mineraliseerimist, kus aga mootorsõidukitega liiklemine on keelatud.

Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava joonisel 12, lk 97 on näidatud kohad, kus on peetud vajalikuks paigaldada liiklusemärgid „Mootorsõiduki sõidu keeld” lisatahvliga „välja arvatud hooldus ja päästetöödeks ning kaluritele võrgu- ja mörrapüügi vahendite vee äärde viimiseks“, et tähistada ligipääsud randa, mida võivad kasutada ka kalurid. Keskkonnaamet on seisukohal, et ligipääsuks merealale tuleb kasutada neid samu ligipääse, mida on lubatud kasutada kaluritel oma ujuvvahendite transportimiseks. Laevavraki tükeldamisel eemaldatud osad tuleb transportida nimetatud ligipääsukohtadeni, liikudes merealal. Kaitsealal väljaspool selleks ettenähtud teid mootorsõidukitega sõitmine ei ole lubatud.

Keskkonnaametil puuduvad vastuväited Lääne-Nigula vallas Peraküla külas Nõva metskond 2 kinnistuga piirneval merealal seisva laevavraki eemaldamiseks ja äraveoks läbi Nõva looduskaitseala, kui tegevuse läbiviimisel arvestatakse järgmiste tingimustega:

- 1. tööde teostamiseks ei ole lubatud kasutada taotletud juurdepääsuteed, mis oli näidatud Keskkonnaametile 09.11.2022 saadetud kaardil;**
- 2. ligipääsuna merele tuleb kasutada Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava joonisel 12, lk 97 näidatud teid, mida on lubatud kasutada ka kaluritel ujuvvahendite transpordiks randa;**
- 3. laevavraki tükeldamisel eemaldatud osad tuleb transportida punktis 2. nimetatud ligipääsukohtadeni, liikudes merealal.**

Nimetatud tingimuste täitmisel ei kahjusta kavandatud tegevus Nõva looduskaitseala kaitse-eesmärke ning ei ole vastuolus kaitse-eeskirjaga.

⁶ Vabariigi Valitsuse 26.10.2017 määrus nr 152 „Nõva looduskaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi *kaitse-eeskiri*)

⁷ Kaitse-eeskiri § 5 lg 3

⁸ Nõva looduskaitseala kaitsekorralduskava 2018–2027, kinnitatud Keskkonnaameti peadirektori 13.06.2018 käskkirjaga nr 1-2/18/8, lk 78. <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/GetFile.aspx?fail=1634422150>

Peraküla rannas karil oleva laevavraki puhul on tegemist kaasaegse laeva vrakiga, mis võib kujutada ohtu keskkonnale eelkõige lekkiva kütuse või kütteõli näol. Vrakide olukorda mõjutab vee all oldud aeg, kui sügavalt on vrakk setetesse mattunud ning keemilised, füüsilised ja bioloogilised faktorid. On leitud, et mida sügavamalt on vrakk mattunud pehmetesse setetesse, seda paremini peab ta välistele mõjuritele vastu. Tööde käigus peab jälgima, et vrakist ei lekiks kütust või kütteõlisid. Oluline on tagada valmisolek võimalike lekete operatiivseks likvideerimiseks (poomid jm varustus).

Vraki maismaale teisaldamine ei vaja veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut, kui teisaldamise käigus toimub merepõhja setete liigutamine mahus 0-50 m³. Juhul kui vrakk on sügavamal ning selle eemaldamiseks tuleb setteid tõsta ümber mahus 50-100 m³, on vajalik veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotlemine⁹.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Hänni

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Meeli Kesküla 5345 4246
meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

Elle Puurmann 517 4811
elle.puurmann@keskkonnaamet.ee

---

⁹ Veeseadus § 196 lg 2 p 3